

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาของการศึกษาเปรียบเทียบ เกณฑ์ตัดสินจริยธรรม

การศึกษาเรื่อง เกณฑ์ตัดสินจริยธรรมนี้ เป็นการศึกษากฎ เกณฑ์สำหรับตัดสินความประพฤติของมนุษย์หรือมาตรการทางศีลธรรมของศาสนา ๒ ศาสนา คือ ศาสนาพุทธและศาสนาฮินดู โดยเปรียบเทียบข้อที่คล้ายคลึงกันหรือแตกต่างกัน ทั้งนี้เพื่อให้เข้าใจในเนื้อหาของปรัชญาฮินดูเพียงสองระบบอย่างลึกซึ้ง เพื่อหาข้อสรุป รวมทั้งอธิบายลักษณะเด่นที่ปรัชญาทั้งสองระบบนำมาประยุกต์กับชีวิตประจำวันของผู้เป็นศาสนิกชนและเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางปรัชญาด้านจริยศาสตร์

ผู้เขียนได้เลือกปรัชญาภควัตต์ตามา เป็นหัวข้อในการวิเคราะห์ เนื่องจากเป็นที่ยอมรับกันว่าปรัชญาภควัตต์ตามันสามารถยกมาเป็นตัวแทนของปรัชญาในศาสนาฮินดูได้อย่างกว้าง ๆ และแสดงความคิดที่สำคัญในปรัชญาฮินดูไว้ ส่วนพุทธปรัชญามีแนวความคิดเกี่ยวกับ เกณฑ์ตัดสินความประพฤติของบุคคลและมีพุทธศาสนิกชนที่นับถือพุทธศาสนาในประเทศไทยนี้เป็นจำนวนมาก การยกเอาภควัตต์ตามา เปรียบเทียบกับพุทธปรัชญาก็เพื่อให้เข้าใจความคิดทางจริยศาสตร์ของปรัชญาสองระบบนี้อย่างกระจ่างแจ้ง

วิทยานิพนธ์นี้จะกล่าว เฉพาะปัญหาจริยศาสตร์ในเชิงตีค่าอันได้แก่เกณฑ์ในการตัดสินความดีคือ แนวความคิดที่ว่า อย่างไรจึงเรียกว่าดี มีหลักอย่างไรโดยเริ่มที่หลัก เกณฑ์ของพุทธปรัชญาก่อน แล้วจึงกล่าวถึงปรัชญาฮินดูคือ หลักเกณฑ์ในคัมภีร์ภควัตต์ตามา ในบทต่อไปก็จะเป็นการพิจารณาเชิงเปรียบเทียบ เกณฑ์ตัดสินทางจริยธรรมในปรัชญาทั้งสอง รวมทั้งจะเสนอข้อคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียนลงไว้ในแต่ละบทด้วย

๑.๒ วัตถุประสงค์หลักและขอบเขตของการวิจัย

- ก. เพื่อศึกษาเกณฑ์ตัดสินทางจริยธรรมในพุทธปรัชญา
- ข. เพื่อศึกษาเกณฑ์ตัดสินทางจริยธรรมในปรัชญา ภาควิทยาศาสตร์
- ค. เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นถึงความคล้ายคลึงกันหรือความแตกต่างกันของ

หลักคำสอนดังกล่าวในปรัชญาทั้งสองระบบ

๑.๓ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้

หลักคำสอนเรื่องแนวทางการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องหรือเกณฑ์ตัดสินจริยธรรมนั้น เป็นหัวใจสำคัญของพุทธศาสนาและศาสนาฮินดู ทั้งพุทธศาสนาและศาสนาฮินดูมี แนวความคิดในเรื่องมาตรการตัดสินความประพฤติแตกต่างกันและมีลักษณะเฉพาะของตนเองอันควรนำมาศึกษาในเชิงเปรียบเทียบอย่างละเอียด เพื่อให้ได้ความรู้ทางจริยศาสตร์เพิ่มขึ้น ประโยชน์ที่จะได้รับตามความคาดหวังมีดังนี้

- ก. ทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์ตัดสินจริยธรรมตามหลักคำสอนของพุทธศาสนาและศาสนาฮินดู อันจะเป็นข้อมูลที่มีคุณค่าทางปรัชญาสาขาจริยศาสตร์
- ข. ทำให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้อธิบายหลักปฏิบัติของศาสนิกชนในชีวิตประจำวัน

๑.๔ วิธีที่จะดำเนินการวิจัย

การศึกษาเปรียบเทียบนี้ จะวิเคราะห์คำสอนของพุทธศาสนาซึ่งได้ปรากฏอยู่ใน คัมภีร์ต่าง ๆ ที่เป็นหลักฐานทางเอกสารและคำสอนของท่านกฤษณะทิวปาายนวยาสน์ในคัมภีร์ ภาควิทยาศาสตร์ โดยจะเน้นความสำคัญในแง่จริยศาสตร์ เพื่อสรุปว่าพุทธปรัชญาและปรัชญา ภาควิทยาศาสตร์ถือหลักเกณฑ์ใดในการตัดสินเรื่องความถูกต้องของการกระทำ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย